På det civilretlige område vil verserende sager og sager, der er indledt inden overgangsperiodens udløb, fortsætte i henhold til EU-retten. E-Justice-portalen vil – i overensstemmelse med en aftale med Det Forenede Kongerige – fortsat indeholde relevante informationer vedrørende Det Forenede Kongerige indtil udgangen af 2024.

Leġiżlazzjoni nazzjonali

England og Wales

Din il-paġna tagħtik informazzjoni dwar il-liġi u l-bażijiet tad-dejta legali relatati mas-sistema legali fir-Renju Unit. Hemm tliet ġurisdizzjonijiet legali distinti fir-Renju Unit — l-Ingilterra u Wales, l-Irlanda ta' Fuq, u l-Iskozja. Din l-informazzjoni għandha x'taqsam mal-ġuriżdizzjoni tal-Ingilterra u Wales.

Sorsi tal-liġi

Is-sorsi prinċipali tal-liġi fil-ġuriżdizzjoni tal-Ingilterra u Wales tar-Renju Unit huma:

Leġiżlazzjoni primarja fil-forma **ta' Atti tal-Parlament tar-Renju Unit, Atti tal-Assemblea Nazzjonali għal Wales** u **Miżuri tal-Assemblea Nazzjonali ta' Wales**

Id-dritt tal-Unjoni

Leġiżlazzjoni sekondarja (jew sussidjarja) fil-forma ta' **strumenti statutorji** magħmula mis-Sovran, il-gvern tar-Renju Unit, il-gvern tal-Assemblea għal Wales jew awtorità oħra. Xi leġiżlazzjoni oħra subordinata tista' ssir bħala **ordnijiet amministrattivi**.

Id— **dritt komuni** kif żviluppat permezz ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji

Tipi ta' strumenti legali — deskrizzjoni

Il-leġiżlazzjoni primarja jew Atti tal-Parlament, isiru mill-Parlament tar-Renju Unit f'Londra u jistgħu japplikaw għar-Renju Unit kollu, jew kwalunkwe parti minnu. L-Assemblea Nazzjonali għal Wales tista' tgħaddi l-Atti fuq 20 oqsma devoluti elenkati fl-Iskeda 7 tal-Att tal-2006 dwar **il-Gvern ta' Wales.** Leġiżlazzjoni primarja oħra tista' ssir mis-Sovran, minħabba l-prerogattiva li għandu, f'diversi forom, bħal Ordnijiet fil-Kunsill, Proklamazzjonijiet, Mandati Rjali, Struzzjonijiet Irjali, Regolamenti u Letters Patent.

Il-leġiżlazzjoni sekondarja ssir taħt setgħat mogħtija minn jew taħt l-istatut tal-Maestà Tagħha fil-Kunsill jew Ministru, dipartiment (Ministeru), Ministri ta' Wales jew xi korp jew persuna oħra. Din tissejjaħ anki leġiżlazzjoni delegata jew sekondarja, u l-istatut li jagħti s-setgħa jissejjaħ l-Att li jagħti l-possibbiltà jew is-setgħa jew l-Att "prinċipali". Il-leġiżlazzjoni sekondarja jista' jkollha diversi titoli: bħal Ordnijiet fil-Kunsill, Regolamenti jew Regoli, li kollha kemm huma, kollettivament, jistgħu jissejħu "Strumenti Statutorji" jew "Regoli Statutorji".

F'Lulju 1999, ċerti setgħat leġiżlattivi ġew trasferiti mill-Parlament tar-Renju Unit għall-Assemblea Nazzjonali għal Wales f'Cardiff. L-Assemblea ngħatat is-setgħa li tagħmel strumenti statutorji li jolqtu lil Wales, imma l-leġiżlazzjoni primarja dwar l-affarijiet ta' Wales baqgħet issir mill-Parlament tar-Renju Unit. Wara l— **Att dwar il-Gvern ta' Wales tal-2006**, l-Assemblea ngħatat is-setgħa li tgħaddi Miżuri (leġiżlazzjoni primarja) dwar l-affarijiet ta' Wales li l-Parlament tar-Renju Unit approva l-ordnijiet ta' kompetenza leġiżlattiva għalihom li jkopru s-suġġetti stabbiliti fl-Att. Il-miżuri, madankollu, iridu jitressqu għall-approvazzjoni tas-Sovran fil-Kunsill qabel ma jkunu jistgħu jsiru liġi. L-Assemblea hija responsabbli għal kwistjonijiet li jinkludu l-iżvilupp ekonomiku, l-edukazzjoni, l-ambjent, is-saħħa, id-djar, it-turiżmu u t-trasport; imma mhix responsabbli għad-dritt ċivili jew id-dritt kriminali. Il-leġiżlazzjoni ta' Wales li ssir mill-Assemblea u mill-Ministri ta' Wales (il-gvern tal-Assemblea għal Wales) issir kemm bl-Ingliż kif ukoll bl-ilsien ta' Wales.

Is-setgħa biex isiru **trattati internazzjonali** f'isem ir-Renju Unit hija tal-Kuruna — jiġifieri, tas-Sovran skont il-Prerogattiva Rjali, li jaġixxi fuq il-parir tal-Gvern tar-Renju Unit. Il-Parlamen t tar-Renju Unit bħalissa ma għandu l-ebda rwol formali fil-konklużjoni ta' trattati, iżda fejn trattat jeħtieġ tibdil fil-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit jew għotja ta' flus pubbliċi, il-Parlament jivvota dwaru b'mod normali. It-Trattati kollha tal-UE jeħtieġu leġiżlazzjoni biex jiġu implimentati fir-Renju Unit u għalhekk huma suġġetti għall-iskrutinju tal-Parlament. Meta jidħol fis-seħħ l-Att dwar ir-Riforma Kostituzzjonali u l-Governanza 2010 trattat ma jkunx jista' jiġi rratifikat jekk (a) Ministru tal-Kuruna ma jkunx ressaq kopja tat-trattat quddiem il-Parlament, (b) it-trattat ma jkunx ġie ppubblikat u (c) ma jkun għadda perjodu ta' 21 ġurnata ta' seduti mingħajr ma l-ebda Kamra tal-Parlament tkun iddeċidiet li t-trattat ma jiġi rratifikat.

Ġerarkija ta' normi

Fejn ikun hemm kunflitti bejn l-għejun differenti tad-dritt, il-forum prinċipali fejn jissolvew huwa l-qrati. It-tilwim dwar l-interpretazzjoni tal-leġiżlazzjoni ukoll jista' jiġi solvut mill-qrati. Madankollu, ladarba ma hemm ebda "kostituzzjoni bil-miktub" fir-Renju Unit mhuwiex possibbli li wieħed jikkontesta Att tal-Parlament fil-qorti fuq il-bażi li hu "antikostituzzjonali". Skont **id- duttrina kostituzzjonali tas- "sovranità parlamentari"**, il-Parlament tar-Renju Unit huwa l-awtorità leġiżlattiva suprema, fis-sens li jista' jagħmel u jirrevoka kwalunkwe liġi, u li l-ebda entità oħra ma tista' tirrevoka jew tiddubita l-validità ta' Att tal-Parlament.

Madankollu, id-duttrina tas-sovranità parlamentari hija kkwalifikata mis-sħubija fl-Unjoni Ewropea tar-Renju Unit. Bis-saħħa tal-Att dwar il-Komunitajiet Ewropej tal-1972, il-liġi tal-Unjoni Ewropea tifforma parti mil-liġi tal-Ingilterra u Wales (kif ukoll tal-Iskozja u tal-Irlanda ta' Fuq). Il-leġiżlazzjoni domestika għandha tiġi interpretata sabiex tħares il-liġi tal-UE kull fejn huwa possibbli.

L-att dwar id-Drittijiet tal-Bniedem tal-1998, li inkorpora l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fil-liġi tar-Renju Unit, jagħti lill-qrati setgħa oħra li bihom jistgħu jiġu kkontestati l-Atti tal-Parlament. Sa fejn ikun possibbli, il-leġiżlazzjoni domestika trid tiġi interpretata b'mod li jkun kompatibbli mad-drittijiet stabbiliti fil-Konvenzjoni.

Id-deċiżjonijiet tal-qrati, u b'mod partikolari tal-qrati tal-appell, għandhom rwol importanti fl-iżvilupp tal-liġi. Mhux biss jipprovdu deċiżjonijiet awtorevoli dwar l-interpretazzjoni tal-leġiżlazzjoni, iżda wkoll jiffurmaw il-bażi tad-dritt komuni, li hija derivata mid-deċiżjonijiet tal-qorti f'kawżi preċedenti (jew ġurisprudenza). Rigward it-tħassib dwar liema deċiżjonijiet tal-qrati jorbtu liema qrati oħra, il-prinċipju ġenerali huwa li qorti tkun marbuta minn deċiżjonijiet preċedenti magħmula minn qorti superjuri.

Rigward kwistjonijiet tal-liġi tal-Unjoni Ewropea, il— **Qorti Ewropea tal-Ġustizzja** hija l-ogħla awtorità. Il-Law Lords fil-House of Lords aġixxew bħala l-Qorti Suprema tar-Renju Unit iżda ġew sostitwiti mill-Qorti Suprema l-ġdida, li saret fl-1 ta' Ottubru 2009. Il-Law Lords eżistenti saru l-ewwel Imħallfin tal-Qorti Suprema, u s-Senior Law Lord sar il-President.

Il-qafas istituzzjonali

Istituzzjonijiet responsabbli mill-adozzjoni tar-regoli legali u l-proċess deċiżjonali

Il-leġiżlazzjoni primarja ssir **mill-Parlament tar-Renju Unit** f'Londra. Qabel ma **proposta ta' leġiżlazzjoni** (magħrufa bħala Abbozz) tkun tista' ssir Att tal-Parlament, għandha tkun approvata miż-żewġ Kmamar tal-Parlament: il-House of Commons u l-House of Lords. Dawn l-istadji li ġejjin iseħħu fiż-żewġ kmamar:

L-ewwel qari (introduzzjoni formali tal-Abbozz mingħajr dibattitu)

It-tieni qari (dibattitu ġenerali)

L-istadju tal-kumitat (eżami dettaljat, dibattitu u emendi. Fil-House of Commons dan l-istadju normalment iseħħ f'Kumitat tal-Abbozzi Pubbliku)

Stadju tar-rapport (opportunità għal emendi ulterjuri)

It-tielet qari (opportunità finali għal dibattitu; huma possibbli emendi quddiem il-Lords).

Ladarba l-Abbozz jgħaddi miż-żewġt Ikmamar, dan jerġa' jintbagħat fl-ewwel Kamra (fejn beda) biex jiġu kkunsidrati l-emendi tat-tieni Kamra.

Iż-żewġ Kmamar għandhom jaqblu dwar it-test finali. Jista' jkun hemm bosta skambji bejn iż-żewġ Kmamar sakemm jintlaħaq ftehim dwar kull kelma fl-Abbozz. ladarba jseħħ dan, l-Abbozz jista' jiġi sottomess għall-Kunsens Rjali.

Il-leġiżlazzjoni primarja ssir ukoll mill— **Assemblea Nazzjonali għal Wales. Qabel** ma Abbozz ta' liġi jkun jista' jsir u l-Att ta' l-Assemblea, għandu jiġi kkunsidrat u mgħoddi mill-Assemblea u mogħti l-Kunsens Irjali mill-monarka.Att tal-Assemblea huwa liġi, u jkun eżegwit fiż-żoni kollha ta' Wales fejn ikun applikabbli.

Ġeneralment, hemm proċess ta' 4-il stadju għall-konsiderazzjoni ta' Liġi tal-Gvern fl-Assemblea kif ġej:

Stadju 1: Kunsiderazzjoni tal-prinċipju ġenerali tal-Abbozz jew Miżura minn kumitat (jew kumitati), u qbil dwar dawk il-prinċipji ġenerali mill-Assemblea.

Stadju 2: Konsiderazzjoni dettaljata, minn kumitat, ta' Abbozz jew Miżura u kwalunkwe emenda proposta minn Membri tal-Assemblea.

Stadju 3: Konsiderazzjoni dettaljata, mill-Assemblea, tal-Abbozz jew Miżura u kwalunkwe emenda proposta minn Membri tal-Assemblea.L-uffiċjali li jippresjedi jiddeċiedi liema emendi jiġu kkunsidrati mill-Assemblea.

Stadju 4: Vot mill-Assemblea biex jgħaddi t-test finali tal-Abbozz jew Miżura.

Meta Abbozz ta' Liġi jkun għadda mill-istadji parlamentari kollha fil-Parlament tar-Renju Unit jew l-Assemblea ta' Wales, huwa jintbagħat lis-Sovrana għall— **Kunsens Irjali**, u wara dan isir **Att**. Il-miżuri tal-Assemblea Nazzjonali għal Wales iridu jitressqu għall-approvazzjoni tar-Reġina fil-Kunsill.

Il-leġiżlazzjoni primarja ġeneralment tista' tiġi emendata jew imħassra biss minn leġiżlazzjoni primarja ġdida. Madankollu, hemm eċċezzjonijiet fejn jistgħu jsiru ċerti emendi u revoki permezz ta' strument statutorju. Dan jinkludi fejn ikun hemm obbligi implimentattivi tal-UE jew biċċa riforma leġiżlattiva li tnaqqas jew telimina l-piżijiet regolatorji. Ordnijiet ta' din ix-xorta, madankollu, iridu jkunu approvati permezz ta' riżoluzzjoni affermattiva taż-żewġt Ikmamar tal-Parlament qabel ma jsiru.

Il-leġiżlazzjoni primarja tidħol fis-seħħ skont id— **dispożizzjonijiet tal-bidu** inklużi fl-Att jew fil-Miżura. L-att jew il-Miżura jistgħu jispeċifikaw data partikolari ghad-dħul fis-seħħ. Dan jista' jkun minnufih wara l-Kunsens Irjali, f'data speċifikata (ġeneralment mill-inqas xahrejn wara l-Kunsens Irjali) jew data li għandha tiġi speċifikata minn Ministru jew minn dipartiment permezz ta' ordni ta' bidu (strument statutorju). Għal dispożizzjonijiet differenti ta' Att jistgħu jiġu speċifikati dati differenti.

Id-data tad-dħul fis-seħħ ta' kwalunkwe biċċa leġiżlazzjoni sekondarja ġeneralment tiġi speċifikata fl-istrument innifsu. B'mod eċċezzjonali, id-data tal-bidu tista' ssir bil-pubblikazzjoni ta' avviż fil-gazzetta uffiċċjali (il-London Gazette).

Databases legali

Legislation.gov.uk, ġestit mill-Arkivji Nazzjonali, huwa d-dar uffiċjali tal-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit.

Legislation.gov.uk jipprovdi aċċess għal-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit li tkopri l-ġuriżdizzjonijiet kollha (l-Ingilterra, l-Iskozja, Wales u l-Irlanda ta' Fuq).Is-sit fih il-leġiżlazzjoni kollha mill-1988 sal-lum, il-biċċa l-kbira tal-leġiżlazzjoni primarja qabel l-1988 kemm fil-verżjoni oriġinali kif ukoll dik riveduta, u għażla kbira ta' leġiżlazzjoni sekondarja mill-1948'il quddiem fejn din il-leġiżlazzjoni għadha fis-seħħ.

L-aħħar aġġornament: 23/10/2019

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta' din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta' dan it-test tradott b'mod awtomatiku.